

Mladí vedci Slovenska
Občianske združenie

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT) bolo zriadené 15. júna 2007 ako nový útvar **Centra vedecko-technických informácií SR** (CVTI SR). Jeho poslaním je predovšetkým popularizovať vedu a techniku na celoslovenskej úrovni i smerom k zahraničiu, zvyšovať prestíž a celospoločenské uznanie vedeckých a technických pracovníkov ako hlavných tvorcov ekonomickej prosperity krajiny, objasňovať ciele a výsledky výskumu a vývoja s dôrazom na slovenskú scénu, podporovať dialóg vedcov a širokej verejnosti, ako aj zvyšovať záujem mladých ľudí o vedu a vedeckú kariéru.

NCP VaT spolupracuje s Ministerstvom školstva SR pri organizovaní podujatí v rámci **Týždňa vedy a techniky na Slovensku**, zabezpečuje prevádzku Centrálného informačného portálu pre výskum, vývoj a inovácie, vydáva elektronické noviny **Vedecký kaleidoskop**.

V priebehu krátkeho času sa podarilo NCP VaT uviesť do života niekoľko zaujímavých aktivít. S pozitívnou odozvou verejnosti sa stretla nielen **Vedecká cukráreň**, ale aj **VEDA V CENTRE** – cyklus stretnutí odbornej i laickej verejnosti s osobnosťami vedy pri káve.

Projekt **Vedecká cukráreň** organizuje NCP VaT v spolupráci s občianskym združením Mladí vedci Slovenska.

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, CVTI SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava
Tel./fax: +421 2 69 253 129
E-mail: ncpvat@cvtisr.sk
Web: www.vedatechnika.sk
www.cvtisr.sk

Občianske združenie Mladí vedci Slovenska je nezisková mimovládna organizácia, ktorá bola registrovaná MV SR dňa 26. apríla 2004, avšak v oblasti popularizácie vedy a techniky pracuje ako neformálna skupina vedcov a pedagógov už od roku 1997. Pôsobí na území celej Slovenskej republiky. Venuje sa vyhľadávaniu a podpore nadaných mladých ľudí v oblasti vedy a techniky vo veku do 20 rokov.

Organizuje workshopy a semináre o rôznych aktuálnych témach vedy a techniky formou verejných diskusií – „Café Scientifique“, vedecké konferencie pre nadaných mladých ľudí – Kongresy mladých bádateľov, ktoré sú zamerané na aktivizáciu nadaných mladých ľudí do 20 rokov a zvyšovanie ich záujmu o rôzne oblasti vedy a techniky.

V Slovenskej republike je národným koordinátorom a výhradným organizátorom dvoch prestížnych medzinárodných súťaží pre talentovanú mládež do 20 rokov v oblasti vedy a techniky:

- súťaž Generálneho riaditeľstva pre výskum pri Európskej komisii – The European Union Contest for Young Scientists – EUCYS,
- celosvetová súťaž študentských výskumných projektov zameraných na problematiku vody o ocenenie Stockholm Junior Water Prize, ktorú pod patronátom kráľovskej rodiny organizuje Medzinárodný inštitút vody v Štokholme – Stockholm International Water Institute – SIWI.

Občianske združenie spolupracuje s viacerými vedeckými pracoviskami a univerzitami pri vyhľadávaní a podpore talentov vo vede a technike. Je riešiteľom štyroch dlhodobých projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja.

Mladí vedci Slovenska, o. z.
Saratovská 26/A-218, 841 02 Bratislava
Tel./fax: +421 2 64 28 79 48
E-mail: koordinator@eucontest.sk
Web: www.mladedvedci.sk

PRVÁ BRATISLAVSKÁ VEDECKÁ CUKRÁREŇ

Host'om vedeckej cukrárne
dňa 30. marca 2010 bude
Ing. Daniel Gemeran

Téma vedeckej debaty:
Žitný ostrov — kto zvíťazí, ropovod či čistá voda pre nás a naše deti?

Pozývame žiakov bratislavských stredných škôl do vedeckej cukrárne dňa **30. marca 2010 o 9.00 hod.** Miesto konania:
konferenčná sála CVTI SR
Lamačská cesta 8/A, Bratislava

Čo je vedecká cukráreň (Junior Café Scientifique)?

Vedecká cukráreň je to isté, ako je vedecká kaviareň (Café Scientifique), ktorá je určená dospelým záujemcom o neformálne debaty o vede a technike.

Stretnutia vo vedeckej cukrárni: koláčik a čaj vytvoria podnetnú atmosféru na vedecké debaty popredných slovenských vedcov s mládežou

Stretnutia vo vedeckej cukrárni vytvára jedinečnú príležitosť pre žiakov stredných a popredných slovenských alebo zahraničných mladých vedcov v neformálnom, uvoľnenom a priateľskom prostredí „vedeckej cukrárne“ a spoločne diskutovať, vysvetľovať si aktuálne témy a klásť podnetné otázky týkajúce sa vedy a techniky.

Vedecké cukrárne podobne ako vedecké kaviarne (sú to večerné stretnutia vedcov a verejnosti v kaviarňach, v divadlách, v puboch, t. j. v priestoroch mimo akademickej pôdy) sa realizujú v prístupnejšej podobe, ako sú vedecké prednášky. Vedecká cukráreň zábavnou a priateľskou formou zapája žiakov do vedeckej diskusie. Vedecké cukrárne budú otvorené/prístupné žiakom vo veku od 12 do 18 rokov a ich učiteľom.

Formát vedeckej cukrárne je veľmi jednoduchý. Pozvaní vedci prednesú 15- až 20-minútovú informáciu o danej téme; je to dosť času na predstavenie témy a zaujatie účastníkov danou problematikou. Potom je vytvorený dostatočný časový priestor na debatu. Témy vedeckých cukrární budú vybrané podľa aktuálnosti – génovej manipulácie, biotechnológie, globálne otepľovanie, astronómia, robotika, umelá inteligencia, rozvoj informačných technológií, nanotechnológie a pod.

Na spríjemnenie atmosféry vedeckej cukrárne a vytvorenie neformálneho prostredia sa počas debaty podáva čaj (káva pre dospelých), minerálka, džús a koláčiky.

Trvanie jedného stretnutia nie je dlhšie ako 90 až 120 minút.

Koho sme pozvali do vedeckej cukrárne dňa 30. marca 2010?

Ing. Daniel Gemeran

Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s.
Generálny riaditeľ a predseda predstavenstva
www.bvsas.sk; www.modraskola.sk

Ing. Daniel Gemeran pôsobí v Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s., od roku 2003 vo funkcii

generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva.

Na Slovenskej vysokej škole technickej vyššieho odboru vodného hospodárstva.

V rokoch 1980 – 1991 pracoval v štátnom podniku Hydroconsult Bratislava ako hlavný projektant a hlavný inžinier projektu, neskôr ako vedúci strediska hydrotechnických stavieb. Spolupodielal sa na projekcii vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros. Od roku 1991 pracoval v súkromných spoločnostiach špecializujúcich sa na hydrotechnické a hydroekologické projekty a štúdie. Od roku 1996 sa zaoberal problematikou transformácie štátnych podnikov vodární a kanalizácií. Od roku 1998 pôsobil ako expert Únie miest pre infraštruktúru. Je predsedom správnej rady Asociácie vodárenských spoločností v Slovenskej republike.

Žitný ostrov — kto zvíťazí, ropovod či čistá voda pre nás a naše deti?

Pitná voda sa v poslednom období opäť stáva témou pre rôzne vekové, záujmové či profesijné skupiny. Je tomu tak z rôznych dôvodov. S pitnou vodou sa spájajú rôzne globálne problémy a prírodné katastrofy. Keď ju ľudia nemajú v nutnej miere, ich šance na prežitie sú minimálne. Pitná voda sa začína spomínať v súvislosti so strategickými surovinami budúcnosti, ale predovšetkým patrí k nášmu každodennému životu.

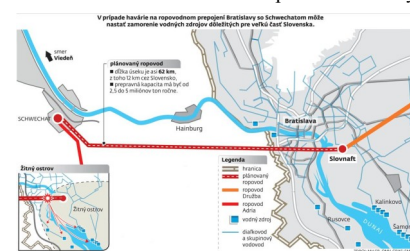
Pitná voda je hlavným produktom, ktorý vyrába, predáva, distribuuje, odvádza a čistí Bratislavská vodárenská spoločnosť. Stará sa o bezchybnosť, kvalitu a dostupnosť pitnej vody pre obyvateľov od Bratislavy a jej okolia až po Myjavu na severozápade Slovenska. Najkvalitnejšie zdroje pitnej vody má práve Bratislava v oblasti lužných lesov na Žitnom ostrove. Nachádzajú sa tu desiatky studní s vodou vynikajúcej kvality, ktorá nepotrebuje úpravu okrem preventívneho hygienického zabezpečenia chlóróm.

V súčasnosti vodohospodárov trápi opakovaná téma viesť cez Žitný ostrov ropovod, ktorý bude zásobovať ropou rakúsku rafinériu. Zodpovední vládni predstavitelia hovoria o 100 % bezpečnosti pred únikom ropných látok do podzemných vôd. Zabrániť teroristickému útoku či živelnej pohrome však nevieme, preto žiadna moderná technológia výstavby nemôže byť stopercentná.

Peniknutie ropných látok do vodných zdrojov by spôsobilo katastrofu, s ktorou by sa príroda nevedela vyrovnáť dlhé desaťročia. Okrem toho zásobovanie pitnou vodou by skolabovalo a obyvatelia Bratislavy a širokého okolia by pitnú vodu odoberali z cisterien, ktoré by ju vozili z veľkých vzdialeností. Život by sa vrátil do stredoveku!!! Podobná situácia tu už bola; zo Slovnaftu unikli ropné produkty. Z bratislavskej rafinérie unikli v roku 1971 ropné látky, pričom nenávratne znehodnotili kvalitný podzemný vodný zdroj v Podunajských Biskupiciach, ktorý zásoboval pitnou vodou západnú časť Bratislavy. Trvalo takmer rok, než mohli obyvatelia tejto časti mesta opäť využívať pitnú vodu z verejného vodovodu.

Tieto témy by nemali zapadnúť prachom – hovorme o tom, upozorňujme na riziká. Dňa 22. marca si pripomíname Svetový deň vody. Nech tento deň je v znamení debát aj o téme záchranu mimoriadne kvalitných podzemných vôd na Žitnom ostrove.

V prípade potreby na ropovodnom prepojení Bratislava so Schwechatom môžu nastat katastrofne následky ohrožujúce aj veľkú časť Slovenska.

Zdroj obrázkov: www.sme.sk; www.lidovky.cz; www.modraskola.sk